

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

P 1 5 2 A 1 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odломka) umetnostnega besedila

Ponedeljek, 24. avgust 2015 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Anton Ingolič: DELOVNI DAN SESTRE MARJE (odlomek)

SAMOSTOJEN ZA ZMERAJ

Sestra Marja je sledila starčevemu pogledu, toda sobo je videla popolnoma drugačno: revno opremljeno in zanemarjeno, le hladilnik tam v kotu je bil nov, in na eni od sivih sten so visele – iz novejše revije iztrgane – tri barvne fotografije, ki so prikazovale prekmurske motive: ravnino z vrsto topolov v vetru, kmečko domačijo s štokljko vrh dimnika in vodnjak sredi prostornega dvorišča.

»V domu se vam ne bi bilo treba mučiti s kuho in pranjem,« je rekla, ko se je s pogledom spet ustavila na suhljatem, od dežja izpranem in od sonca ožganem obrazu starega zidarja.

»Je to kakšno delo?« je Ketiš, ki mu kostanjevi lasje še niso popolnoma osivelni, čeprav je sredi pomladki sedmemu križu na svoja, le za spoznanje upognjena ramena priložil še osmega pol, zavrnil sestrine besede. »Od štirinajstega leta, ko sem začel streči zidarjem, sem težko delal, pranje in kuhanje pa je v primeri z zidarskim delom igračkanje ...«

»Bolje bi jedli ...«

»Bolje? Nikoli! Tudi kuham si že od nekdaj sam. Sprva za gostilniško hrano nisem zaslužil dovolj, pozneje sem se navadil na svojo kuho. Jem, kar hočem in kolikor hočem!«

»Družbo bi imeli ...«

»Tudi tu jo imam! Bolj domačo, kakor je po domovih! Brž ko bo popustila vročina, bodo prišli znanci ali pa bom jaz stopil tja pod kostanj in vrgli bomo karte.«

»Prej ali slej bodo podrli tele barake,« je sestra Marja nemoteno nadaljevala, medtem ko je spravljala sobo v red. »Kam booste pa šli potem?«

»O tem, da bodo barake podrli, že dolgo govorijo in pišejo in bodo še dolgo govorili in pisali.«

»V domu na Bregu se je v prvem nadstropju izpraznilo mesto v dvoposteljni sobi, kot nalašč za vas, oče Ketiš!« je sestra Marja končno le prišla na dan z novico.

»Že deseto leto živim tule in bom živel, dokler me ne odnesejo od tod.«

(Vir: Anton Ingolič: Delovni dan sestre Marje. Ljubljana: Prešernova družba, 1980. 114–115.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite Ketišev življenjski položaj in njegov pogled nanj. Kako se odziva na predloge medicinske sestre? Citirajte poved, ki najbolje odraža njegovo odločitev.
- Povzemite ugotovitve in napišite svoje mnenje o Ketiševi odločitvi. Ob primeru iz življenja presodite, kakšen je položaj ostarelega človeka v družbi.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Marjan Rožanc: PRAVLJICA (odlomek)

»Že vidim, da nimam več doma,« je rekel oče. »Na stara leta mi ne kaže drugega, kot da se poberem k Minki. Dekle mi vsaj ne bo nič očitalo.«

»Le pojdi,« je rekla mati.

»Saj bom tudi šel,« je rekel oče. »Tam bom vsaj živel, kot se spodobi. Odkar ima klobučarski salon, me stalno vabi. 'Pridi,' mi pravi, 'ne bo se ti slabo godilo. Kadar boš imel čas in kadar se ti bo ljubilo, boš raznašal klobuke. Privoščil si boš kozarček vina, ne da bi ti kdo kaj očital.'«

»Ti in tvoji klobuki,« je rekla mati, »in tvoje klobučarstvo.«

»Da,« je rekel oče, »klobučarstvo Minka Peternelj.«

»Peternelj?« je rekla mati. »Zadnjič si rekел Mežan. Še prej si rekel Krivec.«

»Peternelj, Mežan ali Krivec,« je rekel oče, »to ni važno. Ne vem, kako se je pisala tista punčara. Samo enkrat sem bil z njo. Ampak važna je Minka. To je moja kri.«

»Če je tako,« je rekla mati, »se kar spravi.«

»Se bom že spravil,« je rekel oče. »Kar takoj in pošteno se bom spravil. Saj nisem nor, da bi živel v tem siromaštvu, ko imam vendor bogato hčer. In še otroke vzamem s sabo. Potlej ne vem, komu boš ukazovala.«

»Le vzemi jih,« je rekla mati, »saj doslej niso imeli nič dobrega.«

»Vzel jih bom, seveda jih bom vzel,« je rekel oče. »Ostala boš sama in kar ostani. Za Minko tako nikdar nisi hotela slišati. Svoj čas bi jo lahko vzela k sebi in bi bilo vse prav.«

»Saj nisem niti vedela zanjo,« je rekla mati. »Povedal si mi čez tri leta. Če bi vedela takrat, ko sva se poročila, ne bi vzela niti tebe.«

(Vir: Marjan Rožanc: Pravljica. V: Rdeči zajčki. Ljubljana: Mladinska knjiga, Zbirka Kondor, 2010. 180–182.)

NAVODILA

Opreelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite. Izberite problem oziroma prvino in ga/jo razložite. **Razlago uteheljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve in napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje uteheljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

P 1 5 2 A 1 0 1 1 2 0 5

5/8

P 1 5 2 A 1 0 1 1 2 0 6

P 1 5 2 A 1 0 1 1 2 0 7

7/8

P 1 5 2 A 1 0 1 1 2 0 8

Prazna stran